

ROVVILTNEMNDA I REGION 6 Møre og Romsdal, Trøndelag

Deres ref.:

Vår dato: 24.10.2019

Vår ref.: 2019/1220

Arkivnr: 434.11

Rovviltnemnda i region 3 Oppland
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge sin uttalelse til offentlig høring - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3 Oppland

Rovviltnemnda i region 6 viser til høringsbrev datert 23. september 2019 der rovviltnemnda i region 3 Oppland sender revidert forvaltningsplan ut på offentlig høring. Høringsfrist er satt til 1. november 2019. Rovviltnemnda behandlet saken under sitt møte i Surnadal torsdag 24. oktober 2019.

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge uttaler seg kun om de deler av forvaltningsplanen som direkte berører region 6 sine områder. I dette tilfellet vil det si forvaltningsområde for jerv i grenseområdet mellom Oppland og Møre og Romsdal.

Forvaltningsplanen er oversiktlig og er et godt grunnlag for forvaltning av den to-delte målsettingen med både utmarksbeite av bufe og rovvilt i region 3 Oppland. Rovviltnemnda er enig med region 3 at forvaltningsområdet for jerv fortsatt skal grense opp mot Møre og Romsdal. Dette er det naturlige forvaltningsområdet og skaper forutsigbarhet for både å oppnå det regionale bestandsmålet og ivareta den to-delte målsettingen. Forvaltningsplanen bør imidlertid åpne opp for felles bestandsmål mellom region 3 og region 6 for den sørvestlige bestanden av jerv, og signalisere at dette er ønskelig når/hvis lovverket endres slik at det åpnes opp for dette.

Rovviltnemnda har ingen innvendinger mot at region 3 kutter «strengen» til dagens Hedmark. Denne «strengen» har liten betydning for inn- og utvandring fra/til den sørvestlige jervebestanden.

Konklusjon:

- Rovviltnemnda er enig med region 3 at forvaltningsområdet for jerv fortsatt skal grense opp mot Møre og Romsdal.
- Rovviltnemnda har ingen innvendinger mot at region 3 kutter «strengen» til dagens Hedmark.

Med hilsen

Gunnar Alstad
leder

Inge Hafstad
sekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrifter

Postadresse:
Rovviltnemnda i region 6
c/o Fylkesmannen Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Leder for rovviltnemnda:
Gunnar Alstad
974 89 360
goalstad@online.no

Saksbehandler:
Inge Hafstad
74 16 80 66
fntliha@fylkesmannen.no

Skjåk kommune

FM Innlandet

Melding om vedtak

Vår ref
2019/693/9/K47

Dykkar ref:

Saksbehandlar
Tor Taraldsrud

Dato
15.10.2019

tor.taraldsrud@skjaak.kommune.no

Høyringsinnspel frå Skjåk kommune - Melding om oppstart - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3-Oppland

Vedtak i Miljø- og næringsutvalet - 10.10.2019

Jerveprioritert område blir mindre med alternativ 2. Dei områda som er att i sona får dermed (marginalt) større belastning og byrdefordelinga over tid blir ikkje like god som ved alt 1. Om soneinndeling skal vere eit tema, bør det bli lagt opp til ny høyring med gjennomgang av soneinndelinga.

Med helsing

Tor Taraldsrud
Naturforvaltar

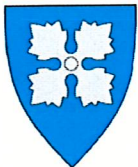
Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje handskrivne signaturar.

Postadresse
Moavegen 30
2690 Skjåk
E-post: post@skjaak.kommune.no

Heimeside
www.skjaak.kommune.no

Telefon
61217000
Telefaks
61217001

Bank
2085.07.40004
Org.nr
961381096

	Skjåk kommune	Arkivsak: 2019/693-8 Arkiv: K47 Saksbehandlar: Tor Taraldsrud Dato: 09.10.2019
---	----------------------	---

Saksframlegg

Utv.saksnr	Utval	Møtedato
76/19	Miljø- og næringsutvalet	10.10.2019

Melding om oppstart - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3- Oppland

Saksdokument

- 1 Høyringsbrev forvaltningsplan for rovvilt region 3
- 2 Forvaltningsplan for rovvilt region 3

Saksutgreiing

Sjå vedlagte høyringsbrev.

Vurdering

Det var varsla oppstart i vår, men da var det ikkje lagt opp til høyring av soneinndeling. Men når planforslaget kjem så er det med forslag om endring av soneinndeling (i Fron). Det er også kommentert frå rovviltneimnda at det var fåe merknader/ uttaler til oppstartvarselet. Det har truleg samanheng med at soneinndelinga ikkje skulle vere tema.

Kommunedirektøren si innstilling

Jerveprioritert område blir mindre med alternativ 2. Dei områda som er att i sona får dermed (marginalt) større belastning og byrdefordelinga over tid blir ikkje like god som ved alt 1. Om soneinndeling skal vere eit tema, bør det bli lagt opp til ny høyring med gjennomgang av soneinndelinga.

Vedtak i Miljø- og næringsutvalet - 10.10.2019

Jerveprioritert område blir mindre med alternativ 2. Dei områda som er att i sona får dermed (marginalt) større belastning og byrdefordelinga over tid blir ikkje like god som ved alt 1. Om soneinndeling skal vere eit tema, bør det bli lagt opp til ny høyring med gjennomgang av soneinndelinga.

Samrøystes.

Sør-Fron kommune

Ringebu kommune

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

11.10.2019

Deres ref.:

Vår ref.: 19/40/
40
KOBR

Arkiv: FA - K47,
KOMMNR - 0519,
KOMMNR - 0520

Høringsvar vedr. forvaltningsplan for rovvilt i region 3/ Oppland - Ringebu kommune

Utvalg for miljø, utmark og landbruk i Ringebu - 064/19:
Ovennevnte sak har blitt behandlet og følgende vedtak ble fattet:

1. Utvalg for miljø, utmark og landbruk støtter alternativ 2, jf. forslaget til ny sonering av jerv.
2. Jakttiden for lisensfelling av jerv må starte 20. august og jakttiden for bjørn må avsluttes 15. november for å gjøre lisensfelling til et mer effektivt virkemiddel. Det må også bli lettere å få tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under lisensjakt.
3. Elektronisk overvåking med bruk av viltkamera må trappes opp som et tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget, jf. § 6 forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. De kommunale skadefellingslagene med sin lokal kunnskap kan være gode bidragsytere iht. plassering av kameraer i områder som er mye brukt av gaupe og jerv, og derav raskere respons ved angrep og bedre kontroll over bestandene av rovvilt.
4. Økonomisk støtte til utvida tilsyn må videreføres både innenfor og utenfor yngleområdene for jerv og gaupe som et forebyggende tiltak, uavhengig av ny sonering av jerv og gaupe.

Saksprotokoll følger vedlagt. Saksbehandler: Konrad Skåravik Bryhn, tlf.

Vedtaket kan påklages etter forvaltningsloven, kap. VI. Klagefristen er 3 uker fra meldingen om vedtaket er mottatt.

Klagen må være skriftlig og begrunnet, og skal sendes til: Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor, Kommunevegen 1, 2647 Sør-Fron eller postmottak@sor-fron.kommune.no.

Med vennlig hilsen

Konrad Skåravik Bryhn
miljø- og utmarksrådgiver

Adresse MGL	Telefon 61 29 90 00	E-post postmottak@sor-fron.kommune.no	Bankkonto: 2095.07.76243	Saksbehandler Konrad Skåravik Bryhn, miljø- og utmarksrådgiver
Kommunevegen 1 2647 Sør-Fron	Telefax 61 29 90 01	Web www.sor-fron.kommune.no	Org. nr. 988 450 936	Dir. telefon

Godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift, iht interne rutiner.

Vår referanse
19/40- 19/16855
FA - K47, KOMMNR -
0519, KOMMNR - 0520

Vår saksbehandler:
Bryhn, Konrad Skåravik tlf.

Høringsvar vedr. forvaltningsplan for rovvilt i region 3/ Oppland - Ringeby kommune

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Utvalg for miljø, utmark og landbruk i Ringeby	064/19	09.10.2019

Dokumenter vedlagt saken

Melding om oppstart - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3/Oppland
Forvaltningsplan for rovvilt i region 3 Oppland 2019
Høring - brev fra nemnda

Forslag til vedtak

1. Utvalg for miljø, utmark og landbruk støtter alternativ 2, jf. forslaget til ny sonering av jerv.
2. Jakttiden for lisensfelling av jerv må starte 20. august og jakttiden for bjørn må avsluttes 15. november for å gjøre lisensfelling til et mer effektivt virkemiddel. Det må også bli lettere å få tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under lisensjakt.
3. Elektronisk overvåking med bruk av viltkamera må trappes opp som et tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget, jf. § 6 forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdependende tiltak. De kommunale skadefellingslagene med sin lokal kunnskap kan være gode bidragsytere iht. plassering av kameraer i områder som er mye brukt av gaupe og jerv, og derav raskere respons ved angrep og bedre kontroll over bestandene av rovvilt.
4. Økonomisk støtte til utvida tilsyn må videreføres både innenfor og utenfor yngleområdene for jerv og gaupe som et forebyggende tiltak, uavhengig av ny sonering av jerv og gaupe.

Møtebehandling fra Utvalg for miljø, utmark og landbruk i Ringebru 09.10.2019

MUL - behandling:

Enstemmig vedtatt som rådmannens forslag med 7 stemmer

MUL-064/19 Vedtak:

1. Utvalg for miljø, utmark og landbruk støtter alternativ 2, jf. forslaget til ny sonering av jerv.
2. Jakttiden for lisensfelling av jerv må starte 20. august og jakttiden for bjørn må avsluttes 15. november for å gjøre lisensfelling til et mer effektivt virkemiddel. Det må også bli lettere å få tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under lisensjakt.
3. Elektronisk overvåking med bruk av viltkamera må trappes opp som et tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget, jf. § 6 forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. De kommunale skadefellingslagene med sin lokal kunnskap kan være gode bidragsyttere iht. plassering av kameraer i områder som er mye brukt av gaupe og jerv, og derav raskere respons ved angrep og bedre kontroll over bestandene av rovvilt.
4. Økonomisk støtte til utvida tilsyn må videreføres både innenfor og utenfor yngleområdene for jerv og gaupe som et forebyggende tiltak, uavhengig av ny sonering av jerv og gaupe.

Saksopplysninger

Ringebu kommune mottok den 24. september melding om oppstart - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3/ Oppland, med høringsfrist 1. november. Rovviltnemda vedtok i møte den 12. mars 2019 å revidere forvaltningsplanen for rovvilt. I den forbindelse ble det sendt ut melding om oppstart av planprosessen, hvor Ringebu kommune sendte innspill til planen, jf. sak 19/9128.

Rovviltnemda har tatt sikte på å gjøre en forenklet revisjon. Grunnet innspill vedrørende sonegrenser for jerv, har rovviltnemda valgt å sende på høring to alternativ til sonering for jerv. Det ene høringsalternativet (alternativ 1) er lik den jervesonen som har vært siden 2012. I det andre alternativet (alt 2) er hele Fronskommunene i Gudbrandsdalen tatt ut av jervesonen og i sin helhet fått status som beiteprioritert.

Utarbeidelse av en forvaltningsplan for rovvilt er en av rovviltnemda sine oppgaver. Den skal danne grunnlaget for rovviltnemdas og Fylkesmannens forvaltning av rovvilt i regionen, og gi størst mulig forutsigbarhet for alle berørte parter.

I Ringebu kommune står beitebruk og utmarksnæringa sterkt. Bare i Ringebu høstes det omkring 3,2 millioner forenheter årlig. I 2018 ble i overkant av 20 000 dyr sluppet på beite. Statistikken fra 2018 viser at det er en tapsprosent til rovvilt på 4,01 % - som tilsvarer 772 dyr (dokumenter og antatt). Det er så ledes svært viktig for Ringebu kommune med en velfungerende forvaltning av rovvilt for å begrense tapstallene mest mulig.

Vurdering

Forvaltningsplanen oppfattes å være i tråd med de målene som er satt fra statlig hold og hensynet til beitenæringen i regionen. Planen er ryddig og oversiktlig i forhold til mål, føringer og myndighet, statistikk over rovviltbestandene og tall knyttet til beitebruk, samt de endringene som er foreslått iht. forvaltningsstrategier, tiltak og virkemidler. Rådmannen ønsker å kommentere på de konkrete forslagene som er fremmet og noen generelle betraktninger om virkemidler og tiltak og dagens rovviltforvaltning, som det er ønskelig at rovviltnemda tar med seg videre.

1 – Alternativ til sonering av jerv og gaupe

Rådmannen støtter forslaget til ny soneinndeling av jerv, jf. alternativ 2. Den gjeldende soneringen gjør at beiteområdene på østsida i Fronskommunene ligger både innenfor og utenfor jervesona. Beitedyr fra Ringebu og hovedsakelig fra Ramshytta gjeterlag benytter beiteområdene i Vulufjellet regelmessig. Det er også det beitelaget som har hatt størst tap av sau til rovvilt de siste årene, med et gjennomsnittstap på 6 % fra 2014-2018. Forvaltningsmessig er dette en uheldig situasjon både for forvaltningsmyndighetene og beitebrukerne da det skaper et kunstig skille mellom jerveprioritert område og beiteprioritert område. Det hindrer effektiv soneforvaltning som blir pekt på som et viktig punkt i Rovviltforliket (2011) og senere i flere styringsbrev. Dette kom klart frem under møte med Rovviltnemda i juni 2018 hvor representanter fra beitenæringa og Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor var til stede.

Rådmannen kan ikke se at den forslag til ny inndeling vil skape utfordringer ift. og nå målet om 4 årlige ynglinger av jerv i Oppland, da vi i 2018 hadde 7 ynglinger (8 medregnet ynglingen som ble tatt i hiuttak). Rådmannen kan heller ikke se at det vil gå utover prinsippet om å fordele byrden da målet om 4 ynglinger allerede er oppnådd. Bare i Rondane er det påvist 1-3 årlige ynglinger. I tillegg ble det registrert en tisper med unge i beiteprioritertområde i sommer som antagelig har revireret sitt både innenfor og utenfor jervesona. Dagens soneinndeling hindrer uttak av jerv som

gjør skade på beitedyr i jerveprioriterte områder da terskelen for å få innvilget skadefelling er høyere. Det illustrerer problemet med dagens inndeling at arealbruken er så overlappende og at det derfor blir utfordrende å forvalte på en effektiv måte.

I tillegg er en av hovedutfordringene for verneområdene i Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde å opprettholde beitebruken på et tilstrekkelig nivå for at verneverdiene skal opprettholdes.

Rådmannen støtter forslaget om videreføring av dagens yngleområdet for gaupe. Areal differensieringen skaper et naturlig, sammenhengende yngleområde for gaupe mot Buskerud, Oslo og Akershus, samt deler av Hedmark. Det er i midlertid viktig at det er et klart skille mellom områdene innenfor og utenfor gaupesonen. Det har vært mye gaupe i Midt-Gudbrandsdalen de siste årene, men det har vært vanskelig å ta ut tilstrekkelig antall dyr ift. kvoten.

2 – Prioriterte virkemidler og tiltak

Rådmannen støtter innstillingen til nemda med at ekstraordinære tiltak i form av hiuttak kan gjennomføres både innenfor og utenfor jerveprioritert område dersom bestandsforholdene tilsier det.

I midlertid vil rådmannen påpeke viktigheten av en rask og effektiv lisensjakt der virkemidlene med størst effekt kan benyttes. Realiteten i dag er at kvotene ikke blir oppfylt uten ekstraordinært restuttak. Dagens forvaltning gjør at Miljødirektoratet v/ SNO må gjennomføre ekstraordinære tiltak for å ta ut restkvoten med helikopter og hiuttak på vinterstid for å holde målsettingen om 4 ynglinger i året nede. Uheldigvis med den følge at restkvota av lisenskvota ikke blir prioritert tatt ut i tilstrekkelig grad. I den anledning vil rådmannen rette fokuset mot bruken av løs på drevet halsende hund og de gjeldene jakttidene.

Erfaringer fra felling av ulv i Østerdalen i sommer viser tydelig hvor effektivt løs på drevet halsende hund er. Til sammenligning ble det brukt under 200 timer for felling av en ulv, i motsetning til 3000 timer året før. Det sparer jegere for mange arbeidstimer og derav staten for store økonomiske kostnader. Rådmannen mener det må bli lettere å få innvilget tillatelse til løs på drevet halsende hund under fremtidig lisens- og skadefelling. Rådmannen kan ikke se noen argumenter som skal være til hinder, eller særskilt negativ påvirkning på vilt og andre interesser.

Jakttidene skaper også utfordringer ift. å oppfylle kvotene som satt. Dagens jakttid på jerv er fra 10. september-15. februar. Ved å åpne for å jaktstart den 20. august, likt med reinsjakta, vil sjansen for å lykkes i lisensfellingsperioden være mye høyere. Det er viktig å utnytte den perioden det er mye folk i utmarka. Det samme gjelder jakttiden for bjørn som kun varer fram til 15. okt. Ved å åpne for lisensfelling av bjørn fram til 15. nov, før den går i hi, kan fordelene med sporsnø utnyttes.

Rådmannen er enig i rovilt nemda sin prioritering ved vurdering av søknader om skadeforebyggende tiltak. Ordningen med at kommunen søker om midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak på vegne av beitelagene synes å fungere godt.

Bruk av viltkamera til overvåking og rask respons når beitedyr blir tatt av rovilt samt bestandsovervåking, er en effektiv metode som rådmannen ser kunne vært bedre utnyttet. En finansiering fra FM til kommunen til innkjøp av viltkamera vil hjelpe kommunene i å ha en rask respons når det er rovilt i beiteprioriterte områder, og derav et konfliktdempende tiltak. Det er i

så måte et tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget, jf. § 6 forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. De kommunale skadefellingslagene med sin lokal kunnskap kan være gode bidragsytere iht. plassering av kameraer i områder som er mye brukt av gaupe og jerv.

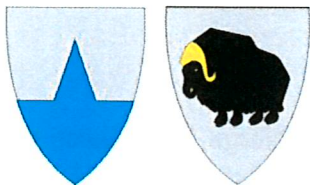
Når det gjelder punkt 6.3.2.1 Tilsyn, ønsker rådmannen å kommentere utsagnet:

«Økonomisk støtte til utvida tilsyn bør i hovedsak prioriteres i yngleområdet for jerv og gaupe».

Utvida tilsyn er i dag et viktig, forebyggende tiltak som bør videreføres uavhengig av om beiteområdene er innenfor eller utenfor yngleområdet for jerv og gaupe. Ringebu kommune ser at midlene som blir tildelt kommer til nytte ved at man raskt kan oppdage beitedyr som er skada og at det i tillegg fører til mer menneskelig aktivitet i fjellet, som har en positiv effekt. Det vil være svært uheldig om det blir kuttet i midlene på dette punktet som en konsekvens av ny sonering av jerv og gaupe.

Felles landbruksforvaltning for Lesja og Dovre

FYLKESMANNEN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Att. att: Rovviltnemda i region 3

Vår ref
2019/259/4/K47

Deres ref:

Saksbehandler
Mats Heidsve

Dato
13.11.2019

Hørings svar 'Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3'.

Viser til høring 'Revisjon av forvaltningsplan for region 3'. Dette er administrativt hørings svar fra kommunene Lesja og Dovre.

Høringen kommer med et spørsmål om synspunkt på å redusere området som er prioritert for jerv med et lite område. Vår tilbakemelding er: Ikke mindre område prioritert for jerv, men større. Dette begrunnet i ønske og behov for byrdefordeling. Mange år med store tap i enkeltområder øker risikoen for at beitebrukere velger å legge ned husdyrholdet. Byrdefordeling er å redusere rovdyrbestanden i slike utsatte enkeltområder, da må man tillate rovdyr andre steder. For å få til dette må man ha nødvendig størrelse på jerveprioritert område.

Når det gjelder grenseområde mot annen forvaltningsregion er det vår erfaring at utkanten Lesja vest kommer i en situasjon som ikke er god hva gjelder helhetlig forvaltning. Det hadde vært klart bedre om forvaltning av rovdyr og beitedyr ble samlet til et organ sammenlignet med dagens løsning. Vi er et lite land der det er vanskelig å ha to forvaltningsregimer når beitenæring og rovdyr lever i et landskap som er helt likt på begge sider av organisatoriske grenser. Tror det hadde vært mye bedre med en forvaltningsplan for den nye sørnorske jervesona – hvor sona hadde et stort nok omland til å kunne være i stand til å utøve byrdefordeling. Alternativt at den nye sørnorske jervesona blir stor, stor nok til å drive byrdefordeling. Ved en slik model bør jervesona gå fra svenkegrensa til kysten.

Tilleggsargumentasjon for synspunktet større jerveprioritert område: Jamfør uttalelse fra Rauma kommune er det erfaringsmessig et feilgrep å redusere arealet med status jerveprioritert. Rauma sier at det oppstår en splittelse mellom de som skal oppfylle målet om aktiv bruk av utmarksressursen, altså innad i beitenæring. I tillegg økes den interne splittelsen når statlige lovnader om uttak av rovdyr i jerveprioritert sone ikke blir innfridd.

Lesja og Dovre kommuner er imot at ordningen tidlignsanking brukes i utide. Dette virkemiddelet bør kun brukes i helt spesielle ekstremtilfeller når Mattilsynet har vedtatt tidlignsank. Mattilsynet (MT) vurderer tidlignsank med fokus på dyrevelferd og vi viser til at MT er faglig profesjonell på

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Bank
Lesja kommune		61 24 41 00	2081.19.00142
Postboks 53, 2671 Lesja	Internett	Telefaks	Org.nr
E-post: postmottak@lesja.kommune.no	www.lesja.kommune.no	61 24 41 04	964 949 204

dette området, og at MT er det offisielle organet for slike vurderinger i Norge. Kommunen sin erfaring er at frivillig tidlignsanking er et tiltak som er konfliktskapende. Mattilsynet bør kun vedta tidlignsank først etter at det offentlige har brukt andre relevante virkemidler uten resultat, herunder reelt statlig ledet forsøk på uttak på skadegjørere.

Felles landbrukskontor for Lesja og Dovre opplever at samarbeidet med Fylkesmannen (FM) er godt, men samarbeid med Miljødirektoratet (M-dir) ikke fungerer i det hele tatt. Flere konkrete eksempler kan legges fram på dette, nyeste eksempel er søknad om ekstraordinært uttak av jerv. Søknad ble sendt M-dir. 03.09.2019, den er ennå ikke besvart annet enn muntlig – ved at søknaden måtte betraktes som avslått, og da uten særlig begrunnelse eller hjemmel.

Lesja og Dovre, ved felles landbrukskontor for disse kommune – som har delegert fullmakt for det kommunale arbeidet på dette feltet, har ingen tillit til at M-dir. evner å balansere sin myndighetsutøvelse i forhold til det todelt målet om livskraftige rovdyrbestander og bærekraftige beitenæringer. Rovviltnemda og FM utviser en god evne til å forsøke å oppnå en slik balanse, men dette er selvfølgelig vanskelig når organet over, M-dir, overprøver til fordel for rovvilthensynet.

Når det gjelder høringsbrevet til Rovviltnemda og FM av 23.09.2019 sitt siste punkt om at det pågår en nasjonal prosess ved Klima- og miljødepartementet sin høring på bl.a. endring i antall forvaltningsregioner så vises det til Lesja kommune sin [uttalelse til høringen](#).

Utover dette vil kommunen gi sin støtte til uttalelser fra Dovre sau og geit, Lesja sau og geit og Lesja Beitesamlag.

Høringsuttalelsen ble drøftet i Forvaltningsutvalget i Lesja 12.11.2019 – de stilte seg bak uttalelsen. Høringsuttalelsen vil bli referert i Plan-, nærings- og utviklingsstyret i Dovre 03.12.2019.

Med hilsen

Mats Heidsve
landbruksveileder

Kopi til:

Torbjørn Olav Elvestad	Storrustvegen 233	2663	
Irene Staurust Amundgård	Romsdalsvegen 276	2665	
LESJA BEITESAMLAG	c/o Kari Selsjord Romsdalsvegen 842	2665	LESJA
RAUMA KOMMUNE	Vollan 8A	6300	ÅNDALSNES

Sør-Fron kommune

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår ref.
19/17965 KOBR

Deres ref.

Arkiv
K47, 0519, 0520

Dato
16.10.2019

Høringssvar vedr. forvaltningsplan for rovvilt i region 3/Oppland - Sør-Fron kommune

Formannskapet har gjort vedtak i saka.

Vedtak (7-0):

1. Formannskapet støtter forslaget til ny sonering av jerv, jf. alternativ 2, der Sør-Fron kommune i sin helhet blir beiteprioritert.
2. Jakttiden for lisensfelling av jerv må starte 20. august og jakttiden for bjørn må avsluttes 15. november for å gjøre lisensfelling til et mer effektivt virkemiddel. Det må også bli lettere å få tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under lisensjakt.
3. Elektronisk overvåking med bruk av viltkamera må trappes opp som et tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget, jf. § 6 forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. De kommunale skadefellingslagene med sin lokal kunnskap kan være gode bidragsytere iht. plassering av kameraer i områder som er mye brukt av gaupe og jerv, og derav raskere respons ved angrep og bedre kontroll over bestandene av rovvilt.
4. Økonomisk støtte til utvida tilsyn må videreføres både innenfor og utenfor yngleområdene for jerv og gaupe som et forebyggende tiltak, uavhengig av ny sonering av jerv og gaupe.

Saksutredningen følger vedlagt.

Vedtaket kan påklages etter forvaltningsloven, kap. VI. Klagefristen er 3 uker fra meldingen om vedtaket er mottatt.

Klagen må være skriftlig og begrunnet, og skal sendes til: Sør-Fron kommune, Kommunevegen 1, 2647 Sør-Fron eller postmottak@sor-fron.kommune.no.

Adresse Sør-Fron kommune	Telefon 61 29 90 00	E-post postmottak@sor-fron.kommune.no	Bankkonto 2095.07.72973	Saksbehandler Konrad Skåravik Bryhn, miljø- og utmarksrådgiver
Kommunevegen 1 2647 Sør-Fron	Telefax 61 29 90 01	Web www.sor-fron.kommune.no	Org. nr. 941 827 195	Dir. telefon

Med hilsen

Konrad Skåravik Bryhn
miljø- og utmarksrådgiver

Godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift, iht interne rutiner.

Sør-Fron kommune

Politisk organ	Møtedato	Saksnr.
Formannskap	14.10.2019	096/19

Saksansvar:	Arkivkode:	JournalpostID:
Bryhn, Konrad Skåravik	K47 0519 0520	19/17194

Høringssvar vedr. forvaltningsplan for rovvilt i region 3/Oppland - Sør-Fron kommune

Vedlegg:
Melding om oppstart - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3/Oppland
Forvaltningsplan for rovvilt i region 3 Oppland 2019
Høring - brev fra nemnda

Bakgrunn:

Sør-Fron kommune mottok den 24. september melding om oppstart - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3/ Oppland, med høringsfrist 1. november. Rovviltnemda vedtok i møte den 12. mars 2019 å revidere forvaltningsplanen for rovvilt. I den forbindelse ble det sendt ut melding om oppstart av planprosessen, hvor Sør-Fron kommune sendte innspill til planen, jf. sak 19/9128.

Rovviltnemda har tatt sikte på å gjøre en forenklet revisjon. Grunnet innspill vedrørende soneregrenser for jerv, har rovviltnemda valgt å sende på høring to alternativ til sonering for jerv. Det ene høringalternativet (alternativ 1) er lik den jervesonen som har vært siden 2012. I det andre alternativet (alt 2) er hele Fronskommunene i Gudbrandsdalen tatt ut av jervesonen og i sin helhet fått status som beiteprioritert.

Utarbeidelse av en forvaltningsplan for rovvilt er en av rovviltnemda sine oppgaver. Den skal danne grunnlaget for rovviltnemdas og Fylkesmannens forvaltning av rovvilt i regionen, og gi størst mulig forutsigbarhet for alle berørte parter.

I Sør-Fron kommune står beitebruk og utmarksnæringa sterkt. I 2018 ble i overkant av 18 000 dyr sluppet på beite. Statistikken fra 2018 viser at det er en tapsprosent til rovvilt på 4,29 % - som tilsvarer 772 dyr (dokumenter og antatt). Det er så ledes svært viktig for Sør-Fron kommune med en velfungerende forvaltning av rovvilt for å begrense tapstallene mest mulig.

Vurdering:

Forvaltningsplanen oppfattes å være i tråd med de målene som er satt fra statlig hold og hensynet til beitenæringen i regionen. Planen er ryddig og oversiktlig i forhold til mål, føringer og myndighet, statistikk over rovviltbestandene og tall knyttet til beitebruk, samt de endringene som er foreslått iht. forvaltningsstrategier, tiltak og virkemidler. Rådmannen ønsker å kommentere på de konkrete forslagene som er fremmet og noen generelle betraktninger om virkemidler og tiltak og dagens rovviltforvaltning, som det er ønskelig at rovviltnemda tar med seg videre.

1 – Alternativ til sonering av jerv og gaupe

Rådmannen støtter forslaget til ny soneinndeling av jerv, jf. alternativ 2. Den gjeldende soneringen gjør at beiteområdene på østsida i Fronskommunene ligger både innenfor og utenfor jervesona. Beitedyr fra Sør-Fron og hovedsakelig fra Østkjølen og Vuludalen beitelag benytter beiteområdene i Vulufjellet regelmessig, også innenfor jerveprioritert område. Forvaltningsmessig er dette en uheldig situasjon både for forvaltningsmyndighetene og beitebrukerne da det skaper et kunstig skille mellom jerveprioritert område og beiteprioritert område. Det hindrer effektiv soneforvaltning som blir pekt på som et viktig punkt i Rovviltforliket (2011) og senere i flere styringsbrev. Dette kom klart frem under møte med Rovviltnemda i juni 2018 hvor representanter fra beitenæringa og Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor var til stede.

Rådmannen kan ikke se at forslag til ny inndeling vil skape utfordringer ift. og nå målet om 4 årlige ynglinger av jerv i Oppland, da vi i 2018 hadde 7 ynglinger (8 medregnet ynglingen som ble tatt i hiuttak). Rådmannen kan heller ikke se at det vil gå utover prinsippet om å fordele byrden da målet om 4 ynglinger allerede er oppnådd. Bare i Rondane er det påvist 1-3 årlige ynglinger. I tillegg ble det registrert en tisper med unge i beiteprioritertområde i sommer som antagelig har revireret sitt både innenfor og utenfor jervesona. Dagens soneinndeling hindrer uttak av jerv som gjør skade på beitedyr i jerveprioriterte områder da terskelen for å få innvilget skadefelling er høyere. Det illustrerer problemet med dagens inndeling at arealbruken er så overlappende og at det derfor blir utfordrende å forvalte på en effektiv måte.

I tillegg er en av hovedutfordringene for verneområdene i Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde å opprettholde beitebruken på et tilstrekkelig nivå for at verneverdiene skal opprettholdes.

Rådmannen støtter forslaget om videreføring av dagens yngleområdet for gaupe. Arealdifferensieringen skaper et naturlig, sammenhengende yngleområde for gaupe mot Buskerud, Oslo og Akershus, samt deler av Hedmark. Det er i midlertid viktig at det er et klart skille mellom områdene innenfor og utenfor gaupesonen. Det har vært mye gaupe i Midt-Gudbrandsdalen de siste årene, men det har vært vanskelig å ta ut tilstrekkelig antall dyr ift. kvoten.

2 – Prioriterte virkemidler og tiltak

Rådmannen støtter innstillingen til nemda med at ekstraordinære tiltak i form av hiuttak kan gjennomføres både innenfor og utenfor jerveprioritertområde dersom bestandsforholdene tilsier det.

Imidlertid vil rådmannen påpeke viktigheten av en rask og effektiv lisensjakt der virkemidlene med størst effekt kan benyttes. Realiteten i dag er at kvotene ikke blir

oppfylt uten ekstraordinært restuttak. Dagens forvaltning gjør at Miljødirektoratet v/ SNO må gjennomføre ekstraordinære tiltak for å ta ut restkvoten med helikopter og hiuttak på vinterstid for å holde målsettingen om 4 ynglinger i året nede. Uheldigvis med den følge at restkvota av lisenskvota ikke blir prioritert tatt ut i tilstrekkelig grad. I den anledning vil rådmannen rette fokuset mot bruken av løs på drevet halsende hund og de gjeldene jakttidene.

Erfaringer fra felling av ulv i Østerdalen i sommer viser tydelig hvor effektivt løs på drevet halsende hund er. Til sammenligning ble det brukt under 200 timer for felling av én ulv, i motsetning til 3000 timer året før. Det sparer jegere for mange arbeidstimer og derav staten for store økonomiske kostnader. Rådmannen mener det må bli lettere å få innvilget tillatelse til løs på drevet halsende hund under fremtidig lisens- og skadefelling. Rådmannen kan ikke se noen argumenter som skal være til hinder, eller særskilt negativ påvirkning på vilt og andre interesser.

Jakttidene skaper også utfordringer ift. å oppfylle kvotene som satt. Dagens jakttid på jerv er fra 10. september-15. februar. Ved å åpne for å jaktstart den 20. august, likt med reinsjakta, vil sjansen for å lykkes i lisensfellingsperioden være mye høyere. Det er viktig å utnytte den perioden det er mye folk i utmarka. Det samme gjelder jakttiden for bjørn som kun varer fram til 15. okt. Ved å åpne for lisensfelling av bjørn fram til 15. nov, før den går i hi, kan fordelene med sporsnø utnyttes.

Rådmannen er enig i rovviltnemda sin prioritering ved vurdering av søknader om skadeforebyggende tiltak. Ordningen med at kommunen søker om midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak på vegne av beitelagene synes å fungere godt.

Bruk av viltkamera til overvåking og rask respons når beitedyr blir tatt av rovvilt samt bestandsovervåking, er en effektiv metode som rådmannen ser kunne vært bedre utnyttet. En finansiering fra FM til kommunen til innkjøp av viltkamera vil hjelpe kommunene i å ha en rask respons når det er rovvilt i beiteprioritert områder, og derav et konfliktdempende tiltak. Det er i så måte et tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget, jf. § 6 forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. De kommunale skadefellingslagene med sin lokal kunnskap kan være gode bidragsyttere iht. plassering av kameraer i områder som er mye brukt av gaupe og jerv.

Når det gjelder punkt 6.3.2.1 Tilsyn, ønsker rådmannen å kommentere utsagnet: *«Økonomisk støtte til utvida tilsyn bør i hovedsak prioriteres i yngleområdet for jerv og gaupe».*

Utvida tilsyn er i dag et viktig, forebyggende tiltak som bør videreføres uavhengig av om beiteområdene er innenfor eller utenfor yngleområdet for jerv og gaupe. Sør-Fron kommune ser at midlene som blir tildelt kommer til nytte ved at man raskt kan oppdage beitedyr som er skada og at det i tillegg fører til mer menneskelig aktivitet i fjellet, som har en positiv effekt. Det vil være svært uheldig om det blir kuttet i midlene på dette punktet som en konsekvens av ny sonering av jerv og gaupe.

Forslag:

Administrasjonen ber om at nedenstående forslag blir vedtatt av formannskapet:

1. Formannskapet støtter forslaget til ny sonering av jerv, jf. alternativ 2, der Sør-Fron kommune i sin helhet blir beiteprioritert.
2. Jakttiden for lisensfelling av jerv må starte 20. august og jakttiden for bjørn må avsluttes 15. november for å gjøre lisensfelling til et mer effektivt virkemiddel. Det må også bli lettere å få tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under lisensjakt.
3. Elektronisk overvåking med bruk av viltkamera må trappes opp som et tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget, jf. § 6 forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. De kommunale skadefellingslagene med sin lokal kunnskap kan være gode bidragsytere iht. plassering av kameraer i områder som er mye brukt av gaupe og jerv, og derav raskere respons ved angrep og bedre kontroll over bestandene av rovvilt.
4. Økonomisk støtte til utvida tilsyn må videreføres både innenfor og utenfor yngleområdene for jerv og gaupe som et forebyggende tiltak, uavhengig av ny sonering av jerv og gaupe.

Hundorp, 03.10.2019

Rune Fromreide Sommer
rådmann

Konrad Skåravik Bryhn
miljø- og utmarksrådgiver

Formannskap 14.10.2019:

Politisk behandling:

FSK- 096/19:

Vedtak (7-0):

1. Formannskapet støtter forslaget til ny sonering av jerv, jf. alternativ 2, der Sør-Fron kommune i sin helhet blir beiteprioritert.
2. Jakttiden for lisensfelling av jerv må starte 20. august og jakttiden for bjørn må avsluttes 15. november for å gjøre lisensfelling til et mer effektivt virkemiddel. Det må også bli lettere å få tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under lisensjakt.
3. Elektronisk overvåking med bruk av viltkamera må trappes opp som et tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget, jf. § 6 forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. De kommunale skadefellingslagene med sin lokal kunnskap kan være gode bidragsytere iht. plassering av kameraer i områder som er mye brukt av gaupe og jerv, og derav raskere respons ved angrep og bedre kontroll over bestandene av rovvilt.
4. Økonomisk støtte til utvida tilsyn må videreføres både innenfor og utenfor yngleområdene for jerv og gaupe som et forebyggende tiltak, uavhengig av ny sonering av jerv og gaupe.

Vågå
kommune
Teknisk

FYLKESMANNEN I INNLANDET
fminpost@fylkesmannen.no

Melding om vedtak

Vår ref.
2010/333/284/

Dykkar ref:

Saksbehandlar
Laila Nersveen
61293615

Dato
25.10.2019

Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3, Oppland - høyringsuttale

Kommunestyret behandla i møtet 22.10.2019 sak 54/19 og gav følgjande uttale:

"Ved varsel om planoppstart vart det varsla at det ikkje skulle gjerast endringar på soneringsgrenser. Vågå kommune meiner at det slik sett ikkje er høve til å gjere endringar på soneringsgrenser og planforslaget med alternativ 2 kan ikkje godkjennast. Dersom alternativ 2 skal godkjennast må det varslast ny planoppstart.

Vågå kommune meiner at det uansett ikkje bør gjerast endringar på soneringsgrensar før ein veit meir om inndeling av nye rovviltregionar. Erfaringsmessig er det mykje vanskelegare å legge inn nye yngelområde enn å ta ut område. Eit viktig prisipp i rovviltforvaltninga er også å ha eit arealmessig stort jerveprioritert område, slik at ein kan legge opp til ein viss fordeling av ulempene over tid. Ved å legge opp til alternativ 2, vil dei resterande areala som ligg innanfor yngelområde for jerv få ein større belastning. Det er difor viktig at endring av soneringsgrenser blir gjort gjennom ein god og ryddig planprosess. Det har ikkje vore det i denne planrevisjonen.

Vågå kommune meiner at Forvaltningsplan for rovvilt i region 3 - Oppland, kan godkjennast med alternativ 1, dagens avgrensing (2012-19)."

Med helsing

Laila Nersveen
Plan- og miljørådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk og er derfor ikkje signert

**Vågå
kommune**

Arkivsak: 2010/333 -283

Arkiv:

Saksbehandlar:

Laila Nersveen

Utv.saksnr	Utval	Møtedato
54/19	Kommunestyret	22.10.2019

Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3, Oppland - høyringsuttale

Vedlegg:

- 1 Høring - brev fra nemnda
- 2 Forvaltningsplan for rovvilt i region 3 Oppland 2019

Saksframlegg:

Rovviltnemnda i region 3 vedtok 12. mars 2019 å gjennomføre ein revisjon av forvaltningsplanen for rovvilt. Etter rovviltforskrifta § 6 (med kommentarar) "skal forvaltningsplanen rulleres med jevne mellomrom for å sikre at den er oppdatert i forhold til utviklingen i rovviltbestanden og skadesituasjonen." Nemnda sender no forslag til ny forvaltningsplan på ei kort høyring.

Hovudutval for teknisk, landbruk og naturforvaltning behandla varsel om oppstart av arbeidet med revisjon av forvaltningsplanen for rovvilt i region 3 /Oppland den 3. mai 2019. Dei gjorde følgjande vedtak:

«Vågå kommune tek varsel oppstart av revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3/Oppland til orientering og har ikkje vesentlege merknader til oppstartsvarselet. Kommunen vil gjere si vurdering og behandling av forslaget til revidert forvaltningsplan når planen blir sendt ut på høyring hausten 2019. Det må settast av tilstrekkeleg tid til høyring av planen slik at kommunen innanfor høyringsperioden kan få lagt planforslaget fram for politisk utval for uttale.»

Nemnda har valt å sjå bort frå denne uttale og har gjeve ei høyringsfrist på i overkant av 5 veker. Nemnda skriv i høyringsbrevet at dei ligg bak sin opphavelige tidsplan for arbeidet og høyringsfristen blir difor sett til 1. november 2019. Dette inneber at kommunestyret må få saka til behandling.

Nemnda har teke sikte på ein forenkla revisjon. I utgangspunktet ønskja nemnda at soneringsgrensar ikkje skulle vere noko tema. Dette gjekk fram av varsel om oppstart. På bakgrunn av innkomne innspel til melding om oppstart, har nemnda valt å sende på høyring to

alternativ til ny sonering for jerv. Det eine høyringsalternativet (alternativ 1) er som jervesona har vore sidan 2012. I det andre alternativet (alternativ 2) er heile Fronskommunane i Gudbrandsdalen teke ut av jervesona og i si heilhet fått status som beiteprioritert.

*Figur 11a: Alternativ 1.
Prioritert jervområde i region 3 (Oppland).*

*Figur 11b: Alternativ 2.
Prioritert jervområde i region 3 (Oppland).*

I tillegg til dette er forslaget til forvaltningsplan oppdatert med omsyn til kunnskapsgrunnlaget, der nasjonale føringar er lagt inn i dokumentet. Nemnda har også teke ein gjennomgang av prioriterte verkemiddel og tiltak mellom anna på bakgrunn av dei erfaringane dei har gjort seg sidan planen vart vedteke.

Vurdering:

Rådmannen meiner det er dårleg forvaltningskikk og legge opp til ein høyringsfrist på 5 veker, spesielt når høyringsfristen er sett til tida rett etter kommunevalet. I melding om oppstart vart det varsla at det skulle vere ein forenkla revisjon, der soneringsgrenser ikkje skulle vere noko tema. Det at det no er lagt inn forslag til endring av soneringsgrenser er ikkje i tråd med oppstartsvarelet. Varsel om planoppstart skal skape føringar og forutsigbarheit for det vidare planarbeidet. Planforslaget som no er fremja gjer ikkje det. Forslag til ny forvaltningsplan som er presentert, er ikkje lenger ein forenkla revisjon som kan forsvare ein relativt tidsavgrensa prosess. Reglane om god forvaltningskikk og medverknad må følgjast i alle planprosessar.

Ved varsel om planoppstart har det berre kome 7 høyringsinnspel. Det er nærliggjande å tru at dersom det hadde vore varsla at soneringsgrenser var ein del av revisjonen, ville det ha kome mange fleire høyringsinnspel. Slik rådmannen ser det er forslaget til ny forvaltningsplan ikkje i tråd med det som vart varsla ved planoppstart. For å sikre at alle kommunar og råka partar innanfor regionen skal få lik medverknad, må det varslast ny planoppstart, der det går fram at

soneringsgrenser er ein del av revisjonen. Det kan ikkje vere slik at dei som kjem med innspel som er utanfor det varsel om planoppstart legg opp til blir høyrd.

Det er mogleg at forslag til ny soneringsgrense er fornuftig, men da må det vurderast opp mot resten av regionen og alle partar må få lik moglegheit til å kome med innspel på dette. Slik som forslaget er presentert gir det også ein for dårleg skildring av kva for verknad endring av soneringsgrenser vil ha for det resterande arealet som ligg innanfor jerveprioritert område. Det står heller ingenting om kva for verknad dette vil kunne ha for jerven. Det er tydeligvis eit område der jerven held til fast ettersom ynglelokaliteten NOP 007 vil havne delvis utanfor jerveprioritert sone. Slik sett bør området vidareførast som jerveprioritert område. Det står berre at 3 beitelag vil ligge utanfor jerveprioritert område ved endring av soneringsgrense. I denne vurderinga er det lagt einseitig vekt på beiteinteressene i det aktuelle området. Slik rådmannen ser det er det gjort ei for dårleg vurdering av kvifor desse område eventuelt skal takast ut av jerveprioritert område, og kva for verknad dette får for resten av jerveprioritert område. Eit viktig prinsipp i rovviltforvaltninga er å ha eit arealmessig stort jerveprioritert område, slik at ein kan legge opp til ein viss fordeling av ulempene over tid. Ved å legge opp til alternativ 2, vil dei resterande areala som ligg innanfor yngleområde for jerv få ein større belastning. Ved å ha ei stor jerveprioritert sone vil det vere mogleg å gjere målretta uttak også innanfor rovviltsona dersom det er stort skadeomfang. Ei stor sone gir også fleksibilitet for å ha ynglingar i ulike område. Det er difor viktig at endring av soneringsgrenser blir gjort gjennom ein god og ryddig prosess. Det har ikkje vore det i denne planrevisjonen. Ved varsel om planoppstart stod det klart og tydelig at soneringsgrenser ikkje skulle vere eit tema.

I høyringsbrevet står det at *rovviltnemnda ser at man kan få nye inndelinger av rovviltregioner bl.a på grunn av regionreformen jf. høyringsbrev av 7. juni 2019 fra KLD. Det må i den sammenheng gjøres et større stykke arbeid i eventuelle nye rovviltregionar.* Med bakgrunn i dette meiner rådmannen at det uansett vere lite fornuftig å legge opp til ei endring i soneringsgrenser no. Erfaringsmessig er det mykje vanskelegare å legge inn nye område enn å ta ut område. Ein bør difor ikkje gjere nokon endring på soneringsgrenser før ein veit meir om inndeling av nye rovviltregionar. Alternativ 2 som er foreslått vil også føre til eit brot med den samanhengande jervesona mot Hedmark/region 5. Det står at dette ikkje vil ha nokon vesentleg verknad i forhold til utveksling av jerv frå aust til vest. Det er mogleg at dette er riktig, men området bør uansett vurderast samla før ein gjer nokon endringar, ettersom det er nærliggjande å tru at det vil kome ein endring i inndeling av rovviltregionar.

Vågå kommune har ikkje andre merknader til planforslaget.

Rådmannens innstilling:

Ved varsel om planoppstart vart det varsla at det ikkje skulle gjerast endringar på soneringsgrenser. Vågå kommune meiner at det slik sett ikkje er høve til å gjere endringar på soneringsgrenser og planforslaget med alternativ 2 kan ikkje godkjennast. Dersom alternativ 2 skal godkjennast må det varslast ny planoppstart.

Vågå kommune meiner at det uansett ikkje bør gjerast endringar på soneringsgrensar før ein veit meir om inndeling av nye rovviltregionar. Erfaringsmessig er det mykje vanskelegare å legge inn nye yngelområde enn å ta ut område. Eit viktig prinsipp i rovviltforvaltninga er også å ha eit

arealmessig stort jerveprioritert område, slik at ein kan legge opp til ein viss fordeling av ulempene over tid. Ved å legge opp til alternativ 2, vil dei resterande areala som ligg innanfor yngleområde for jerv få ein større belastning. Det er difor viktig at endring av soneringsgrenser blir gjort gjennom ein god og ryddig planprosess. Det har ikkje vore det i denne planrevisjonen.

Vågå kommune meiner at Forvaltningsplan for rovvilt i region 3 - Oppland, kan godkjennast med alternativ 1, dagens avgrensing (2012-19).

Saksprotokoll i Kommunestyret - 22.10.2019

Behandling:

Forslag frå Svein Holen (SV):

Vågå kommunestyre meiner at

1. forvaltningsplan for rovvilt i region 3 – Oppland, kan godkjennast med alternativ 1, dagens avgrensing (2012-19).
 - Vågå kommunestyre meiner det ikkje kan gjerast endringar på soneringsgrenser, fordi dette alternativet var ikkje var varsla ved planoppstart, og
 - Vågå kommunestyre meiner at det uansett ikkje bør gjerast slike endringar før ein veit meir om inndeling av nye rovviltregionar, og
 - Vågå kommunestyre meiner at dei resterande areala som ligg innanfor yngleområde for jerv da vil få ei større belastning.

Rådmannens innstilling vart vedteke med 15 mot 2 røyster

Vedtak:

Ved varsel om planoppstart vart det varsla at det ikkje skulle gjerast endringar på soneringsgrenser. Vågå kommune meiner at det slik sett ikkje er høve til å gjere endringar på soneringsgrenser og planforslaget med alternativ 2 kan ikkje godkjennast. Dersom alternativ 2 skal godkjennast må det varslast ny planoppstart.

Vågå kommune meiner at det uansett ikkje bør gjerast endringar på soneringsgrensar før ein veit meir om inndeling av nye rovviltregionar. Erfaringsmessig er det mykje vanskelegare å legge inn nye yngleområde enn å ta ut område. Eit viktig prisipp i rovviltforvaltninga er også å ha eit arealmessig stort jerveprioritert område, slik at ein kan legge opp til ein viss fordeling av ulempene over tid. Ved å legge opp til alternativ 2, vil dei resterande areala som ligg innanfor yngleområde for jerv få ein større belastning. Det er difor viktig at endring av soneringsgrenser blir gjort gjennom ein god og ryddig planprosess. Det har ikkje vore det i denne planrevisjonen.

Vågå kommune meiner at Forvaltningsplan for rovvilt i region 3 - Oppland, kan godkjennast med alternativ 1, dagens avgrensing (2012-19).

Fylkesmannen i Innlandet
Serviceboks
2626 LILLEHAMMER

ØSTRE GAUSDAL, 30.10.2019

Arkivkode
K47

Vår ref. (oppgis ved svar)
19/2315-2

Deres ref.

HØRING - FORVALTNINGSPLAN FOR ROVVILT I REGION 3 - OPPLAND

Landbrukskontoret i Lillehammerregionen, heretter kalt landbrukskontoret, sender på vegne av Lillehammer, Øyer og Gausdal kommune inn følgende uttalelse til høring på Forvaltningsplan for rovvilt region 3 – Oppland. Uttalelsen omfatter synspunkter på regioninndeling for jerv, samt synspunkter på virkemiddelbruk og tiltak. En vi også påpeke en del andre utfordringer knyttet til forvaltning av rovvilt i Oppland.

Rovviltnemndene har en viktig rolle i forvaltningen av rovvilt i Norge. Det følger av rovviltforliket at den regionale forvaltningen skal styrkes og at nemdene skal ha god kontakt med kommuner og næringsorganisasjonene. Rovviltnemdene har videre en viktig rolle i forhold til å bringe lokale utfordringer videre til overordnede myndighet. Det er viktig at nemdene er bevist på denne rollen. Rovviltnemda i Oppland har utarbeidet en grundig og oversiktlig plan for forvaltningen av rovvilt i region 3 Oppland.

Bestanden av jerv har stort sett ligget over eller på bestandsmålet. Begge forslagene til soneinndeling vil ivareta bestandsmålet og vil etter landbrukskontorets vurdering ikke gå utover prinsippet om byrdefordeling. Gjeldende soneringen gjør at beiteområdene på østsida i Fronskommunene ligger både innenfor og utenfor jervesona. Beitedyr fra Sør-Fron, hovedsakelig fra Østkjølen og Vuludalen beitelag benytter beiteområdene i Vulufjellet regelmessig, også innenfor jerveprioritert område. Forvaltningsmessig er dette en uheldig situasjon både for forvaltningsmyndighetene og beitebrukerne da det skaper et kunstig skille mellom jerveprioritert område og beiteprioritert område. Det hindrer effektiv soneforvaltning som blir pekt på som et viktig punkt i Rovviltforliket og senere i flere styringsbrev. Etter landbrukskontorets vurdering vil derfor alt. 2 til soneinndeling for jerv best ivareta den to-delte målsettingen i rovviltforvaltningen.

Det fremgår av både forvaltningsplanen og det blir understreket av overordnede myndigheter at lisensfelling skal være hovedvirkemiddelet for bestandsforvaltning av jerv, ulv og bjørn. Da er det viktig at forutsetningene for felling er til stede. Lisensfellingsperioden er viktig i forhold til dette. Flere av rovdyrene oppholder seg i områder, som på tider av året, er lite tilgjengelige. For jerv begynner lisensjakta 10. september. For å øke muligheten for lisensfelling av jerv burde denne etter landbrukskontorets vurdering begynt samtidig med villreinjakta 20.08. Lisensjakta for bjørn slutter 15. oktober. Denne kunne godt vært utvidet til 31. oktober. Dette for å utnytte muligheten til samjakt og muligheten for å jakte på sporsnø. For ulv er lisensfellingsperioden endret fra 01.10 – 31.03 til 01.12 - 31.05.(utenfor ulvesonen).

Konsekvensen av dette er at muligheten for lisensfelling av ulv, når det samtidig pågår elgjakt, reduseres. En forskyving at fellingsperioden ut mai vil heller ikke bidra til å øke effektiviteten av lisensfelling på ulv, da store utmarksområder er lite tilgjengelig i perioden fra 01.04 – 31.05. Det er derfor viktig at det er en lav terskel for skadefelling av ulv og bjørn på våren. Dette med bakgrunn i det skadepotensialet disse artene representerer. Ved skadefelling kan det gis tillatelse til bruk av bl.a motorkjøretøyer mm, noe som bidrar til å effektivisere uttak. Det følger av rovviltforliket at forvaltningen skal være vitenskapelig og kunnskapsbasert. I følge forskningen er det ytterst sjeldent at unge individer av bjørn og ulv vender tilbake til sine reproduksjonsområder. Slike individer vil derfor ikke ha noen funksjonell verdi i forhold til vedtatte bestandsmål eller reell betydning i forhold til den genetiske variasjonen i disse bestandene. Slike individer utgjør et stort skadepotensiale og skadepotensialet må vurderes innen en større geografisk sammenheng, enn det som er tilfellet i dag.

Det tiltaket som har størst taps og skadeforebyggende effekt er uttak av potensielle skadegjørere og rovvilt som har forvoldt skade. I forhold til dette er tilsyn og ekstraordinært tilsyn viktig. Skal man lykkes med skadefelling er det helt avgjørende å oppdage skade så tidlig som mulig. Det er derfor viktig med tilsyn og ekstraordinært tilsyn i både rovvilt- og beiteprioriterte områder. Dette fordi man også i beiteprioriterte områder har forekomst av jerv, gaupe, bjørn og ulv og erfaring har vist at både bjørn og spesielt ulv kan forårsake store skader. Elektronisk overvåking ved bruk av viltkamera er også svært effektiv og et viktig forebyggende tiltak. Landbrukskontoret mener derfor at investeringer og tilskudd til drift av slike kamera er et viktig tiltak som må prioriteres.

Informasjon og beredskap er viktig i rovviltforvaltningen. I Oppland har man hatt en velfungerende SMS varsling ved rovviltskader. Denne ordningen ble etter at Oppland og Hedmark ble slått sammen til ett Fylkesmannsembete, redusert til kun å omfatte skader pga ulv. Dette mener landbrukskontoret er for passivt. Det har de siste årene vært fokusert mye på beredskap i kommunene og SMS varslingen er et viktig element i dette. Da er det et uheldig at fylkesmannen reduserer ambisjonsnivået på SMS varslingen. Det samme gjelder muligheten til å treffe fylkesmannen på kveldstid.

Rovviltnemda har støttet mange gode prosjekter. Flere av disse har gått på dokumentasjon av tapsårsaker. Det er etter landbrukskontorets vurdering viktig at den kunnskapen som fremkommer i slike prosjekter, både i Oppland og i landet for øvrig, tas i bruk og benyttes i den praktiske forvaltningen. Dette gjelder spesielt i forhold til erstatning ved tap av husdyr på beite. Landbrukskontoret viser i den forbindelse også til «Krokann dommen» hvor det blir påpekt at erstatningen ikke dekker det reelle rovvilttapet.

Konklusjon:

- 1) Landbrukskontoret støtter forslaget til ny soneinndeling for jerv, alternativ 2.
- 2) Landbrukskontoret mener at lisensfellingsperioden for jerv burde begynt samtidig med villreinjakta 20.08, at lisensjakta for bjørn burde vært utvidet til 31. oktober og at lisensjakta for ulv burde, som tidligere, begynt 1. oktober. Dette for å effektivisere lisensjakta.
- 3) Landbrukskontoret mener at det bør være en lav terskel for uttak av ulv og bjørn ved betinget skadefelling på vårsnø. Dette ut fra det skadepotensialet disse artene representerer. Det følger av rovviltforliket at forvaltningen skal være vitenskapelig og kunnskapsbasert. Det er ytterst sjeldent at unge individer av bjørn og ulv vender tilbake til sine reproduksjonsområder. Slike individer vil derfor ikke ha noen funksjonell verdi i forhold til

vedtatte bestandsmål eller reell betydning i forhold til den genetiske variasjonen i disse bestandene.

- 4) Landbrukskontoret mener at tilsyn og ekstraordinært tilsyn er et viktig forebyggende og konfliktdepnende tiltak. Dette bør prioriteres både innenfor beiteprioriterte- og rovviltprioriterte områder. Det bør også gis tilskudd til investeringer og drift av viltkamera for elektronisk overvåking av beitedyr og rovvilt.
- 5) Landbrukskontoret mener at beredskap er svært viktig for beitenæringen, i forhold til dyrevern og for den kommunale og regionale rovviltforvaltningen, herunder skadefellingslagene. SMS varslingen fra Fylkesmannen bør derfor, som et minimum, omfatte varsling av skader av ulv og bjørn. Fylkesmannen må også ha en beredskap i forhold til akutte og alvorlige rovviltskader, slik at de er tilgjengelig også etter kl 21.00 om kvelden.
- 6) Landbrukskontoret mener at kunnskap om tapsårsaker og omfang av tap må hensyntas ved erstatningsoppgjørene ved rovviltskader, slik at erstatningene omfatter de reelle tapene.

Med vennlig hilsen
Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen

Marie Skavnes
Enhetsleder
Tlf: 61224455/ 91158452

Sigbjørn Strand
Rådgiver skogbruk, vilt- og utmarksforvaltning
Dir.tlf. 48 03 21 74

Dokumentet er elektronisk godkjent etter våre rutiner, og sendes uten signatur.

Kopi til:

Saksframlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
38/2019	Kommunestyret	22.10.2019
39/2019	Kommunestyret	29.10.2019

Høringsuttale - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3

Vedlegg:

- 1 Forvaltningsplan for rovvilt i region 3 Oppland 2019
- 2 Høring - brev fra nemnda

Innstilling frå administrasjonssjefen:

Lom kommune meiner at det er uheldig at sonegrensene i forvaltningsplanen for rovvilt er foreslått endra, sidan dette ikkje var varsla som ein del av revisjonsarbeidet ved planoppstart. Alternativt bør det varslast ny planoppstart i tråd med endra innhald i revisjonsarbeidet.

Det har vore eit prinsipp i rovviltforvaltninga å ha eit arealmessig stort jerveprioritert område, slik at det blir ein viss byrdefordeling av rovviltbelastninga over tid. Dersom alternativ 2 i høyringsforslaget blir vedteke, kan resterande areal innanfor yngleområde for jerv få ein større belastning. Det er difor viktig at slike endringar blir gjort gjennom ein god og ryddig prosess.

Lom kommune sitt syn er at det vil vere meir tenleg å ta ein gjennomgang av soneringa i samband med ei sannsynleg endring/ ny inndeling av rovviltregionane.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 22.10.2019

Behandling

Forslag frå Rolv Enersvold:
Saka blir utsett.

Vedtak

Saka blir utsett.
Samrøystes.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 29.10.2019

Vedtak

Lom kommune meiner at det er uheldig at sonegrensene i forvaltningsplanen for rovvilt er foreslått endra, sidan dette ikkje var varsla som ein del av revisjonsarbeidet ved planoppstart. Alternativt bør det varslast ny planoppstart i tråd med endra innhald i revisjonsarbeidet.

Det har vore eit prinsipp i rovviltforvaltninga å ha eit arealmessig stort jerveprioritert område, slik at det blir ein viss byrdefordeling av rovviltbelastninga over tid. Dersom alternativ 2 i høyringsforslaget blir vedteke, kan resterande areal innanfor yngleområde for jerv få ein større belastning. Det er difor viktig at slike endringar blir gjort gjennom ein god og ryddig prosess.

Lom kommune sitt syn er at det vil vere meir tenleg å ta ein gjennomgang av soneringa i samband med ei sannsynleg endring/ ny inndeling av rovviltregionane.

Samrøystes

Saksutgreiing

Rovviltnemnda i region 3 vedtok 12. mars 2019 å gjennomføre ein revisjon av forvaltningsplanen for rovvilt. Etter rovviltforskrifta § 6 (med kommentarar) "*skal forvaltningsplanen rulleres med jevne mellomrom for å sikre at den er oppdatert i forhold til utviklingen i rovviltbestanden og skadesituasjonen.*" Nemnda sender no forslag til ny forvaltningsplan på høyring med uttalefrist 1. november.

Nemnda har teke sikte på ein forenkla revisjon. I utgangspunktet ønskja nemnda at sonegrensene ikkje skulle vere noko tema i denne revisjonsrunden. Dette gjekk fram av varsel om oppstart av arbeidet med revisjon av forvaltningsplanen, sendt ut 25.03.2019 år.

Formannskapet behandla varselet om oppstart den 30.04.2019. På bakgrunn av at sonering ikkje var tema for revisjonen hadde formannskapet da ingen merknader, men det vart signalisert i behandlinga at sonegrensene, spesielt for Breheimenområdet, burde vurderast på nytt.

Nemnda skriv i høyringsbrevet at dei ligg noko bak sin opphavelige tidsplan for arbeidet og høyringsfristen blir derfor sett til 01.11.2019, dvs. høyringsfrist på vel 5 veker. Det er årsaka til at saka no blir sendt direkte til behandling i kommunestyret utan formannsapsbehandling først.

På bakgrunn av innkomne innspel til melding om oppstart, har nemnda likevel valt å sende på høyring to alternativ til ny sonering for jerv. Det eine høyringsalternativet (alternativ 1) er som jervesona har vore sidan 2012. I det andre alternativet (alternativ 2) er heile Fronskommunane i Gudbrandsdalen teke ut av jervesona og i si heilhet fått status som beiteprioritert.

Figur 11a: Alternativ 1.
 Prioritert jervområde i region 3 (Oppland).

Figur 11b: Alternativ 2.
 Prioritert jervområde i region 3 (Oppland).

I tillegg til dette er forslaget til forvaltningsplan oppdatert med omsyn til kunnskapsgrunnlaget, der nasjonale føringar er lagt inn i dokumentet. Nemnda har også teke ein gjennomgang av prioriterte verkemiddel og tiltak mellom anna på bakgrunn av dei erfaringane dei har gjort seg sidan planen vart vedteke.

Vurdering

I melding om oppstart vart det varsla at det skulle vere ein forenkla revisjon der sonering og sonegrensar ikkje skulle vere tema. At det no er lagt inn forslag til endring av sonegrensar er derfor ikkje i tråd med oppstartsvarselet. Varsel om planoppstart skal skape føringar og legge rammer for det vidare planarbeidet. Planforslaget som no er fremja er ikkje i tråd med oppstartsvarselet, og forslaget er dermed ikkje ein forenkla revisjon som kan forsvare ein relativt kort prosess med høyringsfrist på 5 veker, spesielt når fristen er sett til tida rett etter kommunevalet.

Ved varsel om planoppstart har det berre kome 7 høyringsinnspel. Det er nærliggjande å tru at dersom det hadde vore varsla at soneringa i planen var ein del av revisjonen, ville det ha kome mange fleire høyringsinnspel. Om sonegrensene skal endrast bør det varslast ny planoppstart, der det går fram at soneringa er ein del av revisjonen. For å sikre at alle kommunar og partar innanfor regionen skal få lik medverknad må alle få same moglegheit til å kome med innspel på endringane i sonegrensene. Reglane om god forvaltningskikk og medverknad må følgjast.

I høyringsbrevet står det at *rovviltnemnda ser at man kan få nye inndelinger av rovviltregioner bl.a på grunn av regionreformen jf. høyringsbrev av 7. juni 2019 fra KLD. Det må i den sammenheng gjøres et større stykke arbeid i eventuelle nye rovviltregionar.* Med bakgrunn i dette er det administrasjonssjefen sitt syn at det vil vere meir tenleg å ta ein gjennomgang av soneringa i samband med ei eventuell endring/ ny inndeling av rovviltregionane.

Det har vore eit prinsipp i rovviltforvaltninga å ha eit arealmessig stort jerveprioritert område, slik at det blir ein viss byrdefordeling av rovviltbelastninga over tid. Ved å legge opp til alternativ 2, kan resterande areal som ligg innanfor yngleområde for jerv få ein større belastning. Det er difor viktig at endring av soneringsgrensar blir gjort gjennom ein god og ryddig prosess.

SEL
KOMMUNE

FYLKESMANNEN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 01.11.2019
Deres dato:

Vår referanse: 2019/255-20
Deres referanse:

Saksbehandler:
Jan Teigen
99451073

MELDING OM VEDTAK - Høring - Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3/Oppland

Formannskapet i Sel kommune behandlet høring om revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3/Oppland i møte 31.10.2019.

Vedtak i Formannskapet - 31.10.2019:

1. Sel kommune støtter forslaget om at Vulufjellområdet i Nord-Fron og Sør-Fron omgjøres fra jervesone til beiteprioritert område (Alternativ 2).
2. Sel kommune vil at også Musvorddalen/Illmanndalsområdet i Sel omgjøres til beiteprioritert område.

Med vennlig hilsen

Jan Teigen
Skogbrukssjef
Felles landbrukskontor for Sel og Vågå

Dokumentet er godkjent elektronisk og er derfor ikke signert.

SEL KOMMUNE

Botten Hansens gate 9 2670 Otta
Tel: +47 61 70 07 00 | Fax: +47 61 70 07 01
postmottak@sel.kommune.no

Bankkonto: 2105.07.00183
Organisasjonsnr: 939617671

www.sel.kommune.no

SAKSUTREDNING

Dato: 23.10.2019

Arkivsak: 2019/255-17

Saksbehandler:

Jan Teigen

99451073

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
102/19	Formannskapet	31.10.2019

Høring - Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3/Opland

Vedlegg:

- 1 Høring - brev fra nemnda
- 2 Melding om oppstart - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 3/Opland
- 3 Høringsuttalelse fra Mysusester-Kampen beitelag

Saksutredning

Rovviltnemnda i region 3 vedtok 12. mars 2019 å gjennomføre en revisjon av forvaltningsplanen for rovvilt. Etter rovviltforskriften § 6 (med kommentarer) "*skal forvaltningsplanen rulleres med jevne mellomrom for å sikre at den er oppdatert i forhold til utviklingen i rovviltbestanden og skadesituasjonen.*" Nemnda sender nå forslag til ny forvaltningsplan på en kort høring.

Høringsfristen er satt til i overkant av 5 uker. Nemnda skriver i høringsbrevet at de ligger bak tidsplanen for arbeidet, og høringsfristen blir derfor satt til 1. november 2019.

Nemnda har tatt sikte på en forenklet revisjon. Forslaget til forvaltningsplan har oppdatert kunnskapsgrunnlaget, der nasjonale føringer er lagt inn i dokumentet. Nemnda har også tatt en gjennomgang av prioriterte virkemidler og tiltak på bakgrunn av erfaringene de har gjort siden planen ble vedtatt.

I utgangspunktet ønsket nemnda at sonegrensene ikke skulle være noe tema. På bakgrunn av innkomne innspill til melding om oppstart, har nemnda valgt å sende på høring to alternativ til ny sonering for jerv. Det ene høringsalternativet (alternativ 1) er som jervesona har vært siden 2012. I det andre alternativet (alternativ 2) er Vulufjellområdet i Fronskommunene i tatt ut av jervesona, og Nord-Fron og Sør-Fron har i sin helhet fått status som beiteprioritert område.

Alternativ 2 innebærer at jervesonen i Oppland blir litt mindre enn den er i dag. Av 21 kjente hilokaliteter ligger 14 innenfor dagens prioriterte jervområde, noe som vil bli redusert til 13,5 ved alt. 2. De siste åra har det i gjennomsnitt vært 5,1 årlige ynglinger innenfor jervesonen i Oppland, mens målsettingen er 4 årlige ynglinger. Det bør derfor være rom for en viss økning i uttak av jerv, særlig der skadeproblemene er størst.

*Figur 11a: Alternativ 1.
Prioritert jervområde i region 3 (Oppland).*

*Figur 11b: Alternativ 2.
Prioritert jervområde i region 3 (Oppland).*

Mysusetter-Kampen beitelag har sendt en høringsuttalelse der de henstiller til at også Musvorddalen/Illmannsdalsområdet i Sel tas inn i området som er prioritert til beitedyr. De viser til høringsdokumentet der det står at det har vært ynglinger av jerv delvis på Fron-siden og Sel-siden av kommunegrensa i dette området, og mener at det derfor vil være naturlig å se disse områdene under ett.

Vurdering

Dersom Vulufjellområdet tas ut av jervesonen, vil det gi en noe større forutsigbarhet for beitenæringen også i Sel, ved at det kan bli lettere å ta ut jerv som gjør skade. Det har vært en god del tap av sau og lam i området de seinere åra, både i Sel og i Fron. En ynglelokalitet for jerv i Musvorddalen/Vulufjell ligger delvis i Fron og delvis i Sel, og ved endring til beiteprioritert sone i Fron vil denne da ligge delvis i jervesonen og delvis i beiteprioritert sone.

Som Mysusetter-Kampen beitelag uttaler, vil det for Sel sin del være en fordel om hele denne ynglelokaliteten blir gitt beiteprioritet ved at Musvorddalen/Illmannsdalsområdet i Sel også omgjøres til beiteprioritert område.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Sel kommune støtter forslaget om at Vulufjellområdet i Nord-Fron og Sør-Fron omgjøres fra jervesone til beiteprioritert område (Alternativ 2).
2. Sel kommune ønsker at også Musvorddalen/Illmannsdalsområdet i Sel omgjøres til beiteprioritert område.

Behandling i Formannskapet - 31.10.2019:

Ap v/Monica H. Eide fremmet følgende endringsforslag i pkt. 2:

2. Sel kommune vil at også Musvorddalen/Illmandalsområdet i Sel omgjøres til beiteprioritert område.

Forslaget fra Ap pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

Kommunedirektørens forslag til vedtak pkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet - 31.10.2019:

1. Sel kommune støtter forslaget om at Vulufjellområdet i Nord-Fron og Sør-Fron omgjøres fra jervesone til beiteprioritert område (Alternativ 2).
 2. Sel kommune vil at også Musvorddalen/Illmandalsområdet i Sel omgjøres til beiteprioritert område.
-
-

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Att:

Vår ref.
19/22293

Dato:
13.11.2019

Høyring - Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3 - innspel frå Nord-Fron kommune

Høyring knytt til Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3 vart behandla i Utval for miljø, landbruk og areal den 12.11.19, sak 17/19.

Vedlagt følgjer utskrift av saka.

Med helsing

Astrid Vadet
kulturkonsulent

Telefon: 61216171
Epost: astrid.vadet@nord-fron.kommune.no

Godkjend og sendt ut utan underskrift iht. interne rutinar.

Vedlegg:

Høyring - Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3

1. Høyringsdokument, forvaltningsplan for rovvilt i region 3 - Oppland.
2. Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3 - Oppland, høyringsbrev datert 23.9.2019.
3. Svar på søknad om utsett høyringsfrist - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3.
4. Innspel til melding om oppstart, revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3, administrativ uttale frå Nord-Fron kommune datert 25.4.2019.

Kopi til:
Aud Hove

Oppland fylkeskommune

Nord-Fron kommune

Politisk sak

Høyring - Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3

Utval	Saksnr	Møtedato
Utval for miljø, landbruk og areal	017/19	12.11.2019

Saksbehandlar	Journalpost
Geir Johan Groven	19/21496

Vedlegg:

1. Høyringsdokument, forvaltningsplan for rovvilt i region 3 - Oppland.
2. Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3 - Oppland, høyringsbrev datert 23.9.2019.
3. Svar på søknad om utsett høyringsfrist - revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3.
4. Innspel til melding om oppstart, revisjon av forvaltningsplan for rovvilt region 3, administrativ uttale frå Nord-Fron kommune datert 25.4.2019.

Kommunedirektør legg saka fram for utval for miljø, landbruk og areal med slik

Innstilling:

Utval for miljø, landbruk og areal viser til kommunedirektør si vurdering av forslag til ny forvaltningsplan for rovvilt i region 3 – Oppland, og støttar dei vurderingane som er lagt fram.

1. Utvalet meiner at forvaltningsplanen er i tråd med dei måla som er sett frå statleg hald jf. todelt målsetting for rovviltforvaltninga, der det både skal leggest til rette for levedyktige rovviltbestandar og for ei berekraftig beitenæring.
2. Utvalet støttar alt. 2 når det gjeld soneinndeling for jerv, der Nord-Fron kommune i sin heilskap blir beiteprioritert.
3. Utvalet støttar forslaget om vidareføring av gjeldande soneinndeling for gaupe.
4. Utvalet meiner at det er behov får å gjere lisensfellinga og skadefellinga av jerv meir effektiv, og tilrår følgjande tiltak:
 - a. Løyve til bruk av laus, på drevet halsande hund på jerv ved lisensfelling og skadefelling.
 - b. Løyve til skadefelling av jerv i lisensfellingsperioden på snøføre, med bruk av snøscooter til utkjøring av mannskap og grovlokalisering av spor.
 - c. Endring av gjeldande lisensfellingsperiode for jerv frå 10.9-15.2 til 20.8 - 15.2. Ved å opne for jaktstart 20.8, dvs. likt med villreinjakta, vil sjansen for å lukkast med felling i lisensfellingsperioden vere mykje større. Det er viktig å nytte den perioden kor det er mange jegerar i fjellet.
5. Utvalet tilrår å kunne gi skadefelling på skadegjerande individ av gaupe utanfor gaupesona i avgrensa geografiske område på snøføre, basert på dokumenterte tap av sau i føregåande beitesesong.
6. Utvalet tilrår endring av gjeldande lisensfellingsperiode for bjørn frå 21.8-15.10 til 21.8-15.11. Ved å forlenge lisensfellingsperioden fram til 15.11, før bjørnen går i hi, kan fordelene med sporsnø nyttast i langt større grad.
7. Utvalet tilrår uttak av ulv som oppheld seg i fjellområda i region 3 om våren i

- kalvingsperioden for villrein.
8. Utvalet tilrår løyve til bruk av laus, på drevet halsande hund ved lisensfelling av ulv (i dag berre lov ved skadefelling).
 9. Utvalet tilrår lisensfelling på kongeørn i ein gitt periode av året utanom hekkeperioden for å kunne regulere bestanden i nokon grad, tilsvarande som for jerv, bjørn og ulv.
 10. Utvalet tilrår meir bruk og finansiering (FKT-middel) av elektronisk overvaking jf. viltkamera som eit tiltak for å auke kunnskapsgrunnlaget, jf. § 6 i forskrift om tilskott til førebyggjande tiltak mot rovviltskadar og konfliktdempande tiltak.
 11. Utvalet meiner at finansiering (FKT-middel) til ekstraordinært tilsyn ved bruk av kadaversøkshund må vidareførast uavhengig av om beiteområda er innafor eller utanfor soneinndelinga for jerv og gaupe. Utvalet legg vekt på at dette bidreg til at ein raskt kan oppdage beitedyr som er skadd og drepe, noko som avgjerande viktig både i forhold til dyrevelferd og eventuelle søknadar om skadefelling.

Utval for miljø, landbruk og areal 12.11.2019:

Behandling i møte:

MLA- 017/19 Vedtak:

Samrøystes som innstillinga.

Bakgrunn for saka:

Rovviltnemnda i region 3 - Oppland har sendt forslag til ny forvaltningsplan for rovvilt på høyring, med høyringsfrist 1.11.2019. Nord-Fron kommune har fått utsett høyringsfrist til 13.11.2019 slik at saka kan behandlast i nytt utval for miljø, landbruk og areal, jf. vedlegg 3. Nemnda vedtok i møte 12.3.2019 å gjennomføre ein revisjon av forvaltningsplanen for rovvilt. I brev av 25.3.2019 blei det sendt melding om oppstart av planprosessen. Nord-Fron kommune gav administrativ uttale til oppstartsmeldinga, jf. vedlegg 4.

Utarbeiding av ein forvaltningsplan for rovvilt er ei av nemnda sine oppgåver. Forvaltningsplanen skal danne grunnlaget for rovviltforvaltninga i regionen, og i størst mogleg grad gi stabile rammer for alle berørte partar. Nemnda tek sikte på å gjere ein forenkla revisjon av forvaltningsplanen. Grunna innspel vedrørande sonegrenser for jerv har nemnda valt å sende på høyring to alternativ til sonering for jerv. Det eine høyringsalternativet (alt. 1) inneber at jervsona blir som den var sidan 2012. I det andre alternativet (alt. 2) er heile Fronskommunane teke ut av jervsona og i sin heilskap fått status som beiteprioritert.

I Nord-Fron kommune står beitebruk og utmarksnæringa sterkt. Jf. tabell 15 s.46 i høyringsdokumentet vart det i 2018 sleppt om lag 16.000 sau på utmarksbeite i Nord-Fron. Tapsprosenten var 6,24%, tilsvarandse om lag 1.000 sau. Det er såleis avgjerande viktig for Nord-Fron med ei velfungerende rovviltforvaltning, slik at ein avgrensar tap av sau på utmarksbeite i størst mogleg grad.

Kommunedirektør si vurdering:

Generelt oppfattar kommunedirektør forvaltningsplanen til å vere i tråd med dei måla som er sett frå statleg hald jf. todelt målsetting for rovviltforvaltninga, der det både skal leggjast til rette for levedyktige rovviltbestandar og for ei berekraftig beitenæring. Planen er ryddig og oversiktleg i forhold til mål, føringar og myndigheit, statistikk over rovviltbestandane og tal knytt til beitebruk, samt dei endringane som er føreslege ift. forvaltningsstrategiar, tiltak og verkemiddel.

6.1.1 - Forslag til soneringsalternativ for jerv

Kommunedirektør støttar alt. 2. Den gjeldande soneringa gjer at beiteområda på austsida i Fronskommunane både ligg innafør og utanfor jervsona. Beitedyr frå Fronskommunane, i hovudsak frå Kvam Østside beitelag og Østkjølen og Vuludalen beitelag nyttar beiteområda i Vulufjell regelmessig, også innafør jerveprioritert område. Forvaltningsmessig er dette ein uheldig situasjon, både for forvaltningsmyndigheitene og beitebrukarane da det skapar eit kunstig skile mellom jerveprioritert område og beiteprioritert område. Dagens forvaltning hindrar effektiv soneforvaltning. Nettopp effektiv soneforvaltning blir peikt på som eit viktig punkt i Rovviltforliket (2011) og seinare i fleire styringsbrev.

Kommunedirektør kan ikkje sjå at forslaget til ny soneinndeling vil skape utfordringar ift. målet om fire årlege ynglingar i region 3, da bestanden av jerv over lengre tid har ligge vesentleg over bestandsmålet. Til dømes var det i 2019 registrert åtte ynglingar, dvs. dobbelt over bestandsmålet. Ein vil og peike på at ein av hovudutfordringane for verneområda i Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde er å oppretthalde beitebruken på eit tilstrekkeleg nivå for at verneverdiane skal oppretthaldast.

Alt. 2 kjem forutan Fronskommunane også beitebrukarar i Sel og Ringebu til gode. I det aktuelle området har det vore registrert ynglingar av jerv både i Fron og Sel. Når det gjeld alt. 2 vil dette medføre eit brot i den samanhengande jervsona ein har i dag mot Hedmark/region 5, men Rovviltnemnda skriv i høyringsdokumentet at ny kunnskap om jerven sin vandringsbiologi gjer at dette ikkje vil ha noko vesentleg å seie i forhold til utveksling frå aust til vest.

6.1.2 - Forslag til soneringsalternativ for gaupe

Kommunedirektør støttar forslaget om vidareføring av gjeldande soneinndeling for gaupe.

6.2.1 - Jerv, tiltak jf. lisensfelling og skadefelling

Det er i dag slik at lisensfelling skal vere hovudverkemiddel for å regulere jervebestanden. Ein ser over tid at lisensfellinga ikkje er effektiv nok i region 3 jf. at bestanden av jerv ligg vesentleg over bestandsmålet. Realiteten i dag er at kvotane ikkje blir teke ut, sjølv om ekstraordinære uttak og hiuttak i regi av Miljødirektoratet blir utført i tillegg til lisensfelling. Sidan Miljødirektoratet har uttrykt ønskje om å redusere bruken av ekstraordinære uttak og hiuttak av etiske og økonomiske årsaker, er det eit stort behov for å gjere lisensfellinga og skadefellinga meir effektiv.

Utvalet tilrår følgjande konkrete verkemiddel:

- Løyve til bruk av laus, på drevet halsande hund på jerv ved lisensfelling og skadefelling.
- Løyve til skadefelling av jerv i lisensfellingsperioden på snøføre, med bruk av snøscooter til utkjøring av mannskap og grovlokalisering av spor.
- Endring av gjeldande lisensfellingsperiode for jerv frå 10.9-15.2 til 20.8 -15.2. Ved å opne for jaktstart 20.8, dvs. likt med villreinjakta, vil sjansen for å lukkast med felling i lisensfellingsperioden vere mykje større. Det er viktig å nytte den perioden kor det er mange jegerar i fjellet.

6.2.2 - Gaupe, tiltak jf. lisensfelling og skadefelling

Kommunedirektør meiner det bør vere eit klårare skile mellom områda som er innafor og utanfor gaupesona når det gjeld kvote/uttak. Til dømes har det dei siste åra vore mykje gaupe i Midt-Gudbrandsdalen, som ligg utanfor gaupesona, men det har vore vanskeleg å få teke ut tilstrekkeleg med dyr jf. kvote. Dersom soneringa skal fungere etter intensjonen er det viktig at det er ein reell skilnad i forvaltninga innafor og utanfor sona, og at det er blir lagt til grunn ein låg terskel for uttak innafor sona.

Utvalet tilrår følgjande konkrete verkemiddel:

- Skadefelling på skadegjerande individ av gaupe utanfor gaupesona i avgrensa geografiske område på snøføre, basert på dokumenterte tap av sau i føregåande beitesesong.

6.2.3 - Bjørn, tiltak jf. lisensfelling og skadefelling

Det er i dag slik at lisensfelling skal vere hovudverkemiddel for å regulere bjørnebestanden.

Utvalet tilrår følgjande konkrete verkemiddel:

- Endring av gjeldande lisensfellingsperiode for bjørn frå 21.8-15.10 til 21.8-15.11. Ved å forlenge lisensfellingsperioden fram til 15.11, før bjørnen går i hi, kan fordelene med sporsnø nyttast i langt større grad.

6.2.4 - Ulv, tiltak jf. lisensfelling og skadefelling

Det skal ikkje vere ynglande ulv i region 3.

Utvalet tilrår følgjande konkrete verkemiddel:

- Uttak av ulv som oppheld seg i fjellområda i region 3 om våren i kalvingsperioden for villrein.
- Løyve til bruk av laus, på drevet halsande hund ved lisensfelling av ulv (i dag berre lov ved skadefelling).

6.2.5 - Kongeørn, tiltak jf. lisensfelling og skadefelling

Det er i dag slik at kongeørn i praksis er totalfreda. Styresmaktene har ikkje gitt opning for bestandsregulering av kongeørn. Det er vidare svært vanskeleg å få løyve til skadefelling på kongeørn, jf. krav til tal dokumenterte skader. Det er vanskeleg å seie noko sikkert om omfanget av tap av beitedyr til kongeørn.

Gjennom prosjekt Fron Vest (overvåkingsprosjekt ved bruk av radiobjøller) har ein likevel greidd å dokumentere eit vesentleg tal lam teke av kongeørn i 2018 og 2019. For å kunne regulere bestanden av kongeørn i nokon grad, meiner ein det bør kunne vere lisensfelling på arten i ein gitt periode av året utanom hekkeperioden, tilsvarande som for jerv, bjørn og ulv.

6.3 – Tiltak retta mot bufe og tamrein

Kommunedirektør er i hovudsak samd i nemnda si prioritering ved søknadar om skadeførebyggjande tiltak. Ordninga med at kommunen i samarbeid med beitenæringa søker om middel til førebyggjande og konfliktdempande tiltak ser ut til å fungere bra. Bruk av viltkamera til overvaking og rask respons når beitedyr blir teke av rovilt, samt bestandsovervaking, er ein effektiv metode som rådmannsleiinga meiner kunne vore enda betre utnytta enn i dag.

Finansiering gjennom middel til førebyggjande og konfliktdempande tiltak (FKT-middel) til kommunane for innkjøp av viltkamera vil hjelpe kommunane til å ha enda raskare respons når det er rovvilt i beiteprioriterte område, og derav eit konfliktdempande tiltak. Det er i så måte eit tiltak for å auke kunnskapsgrunnlaget jf. § 6 i forskrift om tilskott til førebyggjande tiltak mot rovviltskadar og konfliktdempande tiltak. Dei kommunale skadefellingslaga, som har svært god lokalkunnskap, kan vere gode bidragsytarar jf. plassering av kamera i område som er mykje brukt av rovvilt.

6.3.2.1 - Tilsyn

Kommunedirektør meiner at finansiering ved bruk av FKT-middel til ekstraordinært tilsyn med bruk av kadaversøkshund må vidareførast uavhengig av om beiteområda er innafor eller utanfor soneinndelinga for jerv og gaupe. Utvalet legg vekt på at dette bidreg til at ein raskt kan oppdage beitedyr som er skadd og drepe, noko som avgjerande viktig både i forhold til dyrevelferd og eventuelle søknadar om skadefelling.

Administrasjonssjefen i Nord-Fron
Arne Sandbu

